

ČESKÁ REPUBLIKA

**ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY**

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Petra Průchy a soudců Mgr. Jany Brothánkové a JUDr. Tomáše Langáška v právní věci žalobce: **A. S.**, zastoupen Mgr. Petrem Václavkem, advokátem, se sídlem Václavské náměstí 21, Praha 1, adresa pro doručování Opletalova 25, Praha 1, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, odbor azylové a migrační politiky, se sídlem Nad Štolou 3, poštovní schránka 21, Praha 7, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 28. 7. 2014, č. j. OAM-85/VL-07-P12-R2-2006, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 20. 7. 2015, č. j. 42 Az 5/2014 – 45,

t a k t o :

- I.** Kasační stížnost **se zamítá.**
- II.** Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

Žalobce podal dne 6. 8. 2015 kasační stížnost proti rozsudku Krajského soudu v Ústí nad Labem (dále jen „krajský soud“) ze dne 20. 7. 2015, č. j. 42 Az 5/2014 – 45, (dále jen „napadený rozsudek“), jímž byla zamítnuta jeho žaloba proti rozhodnutí žalovaného ze dne 28. 7. 2014, č. j. OAM-85/VL-07-P12-R2-2006 (dále jen „napadené rozhodnutí“). Napadeným rozhodnutím žalovaný žalobci neudělil mezinárodní ochranu z důvodu nesplnění podmínek uvedených v ustanovení § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“).

O udělení azylu žalobce požádal již 19. 1. 2006, kdy uvedl, že v České republice žil střídavě od r. 1997, a soustavně v České republice pobývá od r. 2003 za účelem zaměstnání. Začátkem roku 2005 byl žalobce krátce zadržen Policií České republiky, neboť z Ukrajiny byl doručen doklad, že je ve vlasti trestně stíhán pro spáchání trestného činu obchodování s lidmi. Již den po zadržení však bylo usnesením Krajského soudu v Ústí nad Labem, pobočka v Liberci, rozhodnuto, že nejsou shledány důvody zadržení žalobce v předběžné vazbě, nicméně následně

bylo vedeno se žalobcem extradiční řízení. V prohlášení k podané žádosti o azyl žalobce uvedl, že o něj žádá, neboť mu i jeho rodině hrozí nebezpečí ze strany ukrajinské policie za to, že se zabýval aktivní politickou a veřejnou činností v průběhu kampaně prezidentského kandidáta Juščenka. Správní orgán rozhodnutím dne 19. 9. 2006 žalobci mezinárodní ochranu neudělil pro existenci důvodů podle § 15 a § 15a zákona o azylu. Žalobu proti tomuto rozhodnutí Krajský soud v Ústí nad Labem rozsudkem ze dne 30. 4. 2007 zamítl. Nejvyšší správní soud poté k podané kasační stížnosti svým rozsudkem ze dne 31. 3. 2011, č. j. 4 Azs 60/2007 - 136, napadený rozsudek pro nepřezkoumatelnost zrušil a zavázal krajský soud ke zrušení rozhodnutí žalovaného, a to rovněž z důvodu jeho nepřezkoumatelnosti. Krajský soud návazně rozhodnutí žalovaného svým rozsudkem ze dne 4. 8. 2011, č. j. 16 Az 5/2011 - 174, vázán právním názorem Nejvyššího správního soudu, zrušil a věc žalovanému vrátil k dalšímu řízení. Žalovaný provedl se žalobcem v r. 2012 a 2013 doplňující pohovory k žádosti o azyl, doplnil zjištění skutkového stavu a dokazování relevantními písemnými „zprávami“, „informacemi“ a dalšími dokumenty, 17. 10. 2013 a 30. 4. 2014 byla žalobci a jeho právnímu zástupci dána možnost se v rámci seznámení se s podklady rozhodnutí k nim vyjádřit a příp. navrhnout jejich doplnění, čehož oba také využili. Po celkovém posouzení věci, a také s vědomím souběžného extradičního řízení, ukončeného rozhodnutím ministryně spravedlnosti ze dne 2. 5. 2014, která rozhodla o nevydání cizince na Ukrajinu, žalovaný vydal nyní napadené rozhodnutí ve věci azylu.

Žalovaný se v průběhu řízení o udělení mezinárodní ochrany po vrácení věci krajským soudem, a tedy i v nyní napadeném rozhodnutí, již nepřiklonil k příp. neudělení mezinárodní ochrany pro existenci důvodů podle § 15 a § 15a zákona o azylu, nýbrž se plně a přímo zaměřil na hodnocení důvodů sdělených žalobcem z hlediska naplnění důvodů pro udělení azylu, popř. doplňkové ochrany. Žalovaný se přitom neztotožnil s tvrzením žalobce o politickém podtextu žalobcova trestního stíhání na Ukrajině, a jeho vyjádření, že vše je vykonstruováno pro jeho podporu Juščenka ve volbách, považoval žalovaný za vágní a neurčitě.

Krajský soud žalobu podanou proti napadenému rozhodnutí žalovaného zamítl nyní přezkoumávaným rozsudkem. Obsah tohoto rozsudku, stejně jako obsah předchozích souvisejících rozhodnutí je účastníkům řízení znám, proto je Nejvyšší správní soud na tomto místě nerekapituluje a toliko na ně odkazuje.

Žalobce (dále též „stěžovatel“) napadá **kasační stížností** rozsudek krajského soudu pro nesprávné posouzení právní otázky [§ 103 odst. 1 písm. a) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů, (dále jen „s. ř. s.“)], jakož i pro vady řízení [§ 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s.] a nepřezkoumatelnost spočívající v nesrozumitelnosti nebo nedostatku důvodů rozhodnutí [§ 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s.]. Podle stěžovatele žalovaný nezjistil stav věcí, o němž nejsou důvodné pochybnosti a porušil tak § 3 s. ř., dále zásady obsažené v § 2 odst. 3 a 4 s. ř., protože nepřihlédl ke specifickým okolnostem řešeného případu a nešetřil oprávněné zájmy účastníka řízení. Soud přitom zároveň zcela ignoroval stěžovatelem namítané podstatné skutečnosti a omezil se prakticky výhradně na odkazy směrem k napadenému rozhodnutí. Stěžovatel namítá nedostatečnou konkrétnost a určitost výrokové části napadeného rozhodnutí, neboť nesouhlasí se způsobem, jakým se krajský soud s touto námitkou vypořádal. Napadené rozhodnutí nesplňuje požadavky § 68 odst. 2 s. ř., neboť účastník není náležitě definován ve smyslu § 18 odst. 2 s. ř. Stejně tak v rozhodnutí absentuje uvedení relevantních právních ustanovení, na jejich základě bylo rozhodováno. Ve výrokové části každého správního rozhodnutí má být uvedeno ustanovení kompetenční, tak aby byl řádně definován věcně a místně příslušný správní orgán, který je oprávněn ve věci rozhodovat.

Stěžovatel dále nesouhlasí s vypořádáním námitky týkající se otázky seznámení s podklady účastníka řízení. Stěžovatel nenamítal, že mu nebylo umožněno se k podkladům vyjádřit,

pokračování

ale zejména namítal, že na jeho vyjádření správní orgán náležitým způsobem nereagoval. Stěžovatel odkázal na nález Ústavního soudu sp. zn. III. ÚS 58/2000, dle kterého procesnímu právu účastníka navrhnout důkazy odpovídá povinnost správního orgánu o vznesených návrzích rozhodnout ale také, pokud jim nevyhoví, vyložit, z jakých důvodů navržené důkazy neprovedl.

Stěžovatel po věcné stránce namítá zcela nedostatečné posouzení možnosti udělení azylu dle § 14a zákona o azylu. Stěžovatel má za to, že mu hrozí azylově relevantní újma, z důvodu stíhání stěžovatele a obavy z praktik ukrajinské policie a za druhé z důvodu probíhající války. Je bez významu, kde probíhá soudní proces, krajský soud se měl zaměřit na oblast, ze které stěžovatel pochází. I přes uzavřená příměří situace na Ukrajině v žádném případě není klidnější. Již sama hrozba vážné újmy plyne z toho, že stěžovateli reálně v případě návratu do vlasti hrozí odvod do armády, a to zejména s ohledem na rozsáhlou dezerci v počátku ozbrojeného konfliktu, v tomto ohledu poukazuje na závěry NSS učiněné v rozhodnutí č. j. 5 Azs 28/2008 – 61, a uvádí, že ze zpráv z Ukrajiny je zjevné, že dochází k nerozlišujícímu násilí, kdy v důsledku této situace umírají civilisté. Stěžovateli v případě návratu do domovské vlasti hrozí nedobrovolné zapojení do zmíněného konfliktu a tento bude následně vystaven právě nebezpečí azylově relevantní újmy.

Stěžovatel, jak již bylo uvedeno, shledává hrozbu vážné újmy pro svou osobu v souvislosti s trestním stíháním. Ve správním spise je založeno množství zpráv, které potvrzují stále nedostatečnou situaci v ochraně lidských práv, nedostatky v justičním systému a používání násilí ze strany politických složek. Hrozba mučení ze strany orgánů veřejné moci je více než reálná (srov. výroční zpráva Freedom House, Zpráva Ministerstva zahraniční Spojených států amerických o dodržování lidských práv pro roky 2012, 2011, zprávy Amnesty International). Ze strany policejních orgánů bylo vyhrožováno jak stěžovateli samému, tak také jeho rodinným příslušníkům. Stěžovatel tvrdil, aniž by to provedeným dokazováním bylo vyvráceno, že pro účast v politické kampani se stal objektem zájmu policie, což vyústilo až v jeho trestní stíhání. Vzhledem k prokazatelně doloženému nedostatečnému fungování demokratických institutů je obava stěžovatele z pronásledování v případě návratu do vlasti více než důvodná. Stěžovatel předestřel správnímu orgánu dostatečně jasný a konkrétní azylový příběh, který jasně dokládá možné pronásledování v případě návratu do vlasti, stejně jako hrozbu vážné újmy. Žalovaný stejně jako následně soud pochybil, pokud odmítl poskytnutí buď azylu, nebo alespoň doplňkové ochrany, pro absenci politického pronásledování ze strany represivních složek domovské vlasti. Bylo povinností těchto orgánů, aby ověřily skutečný stav věci. Je zjevné, že pokud by uváděné skutečnosti neosvědčovaly důvodnost přiznání azylu dle § 12 zákona o azylu, pak nepochybně odůvodňují přiznání humanitárního azylu.

Stěžovatel má za to, že trestní stíhání bylo vykonstruované, a situace je pak totožná s trestním stíháním pro uplatňování politických práv a svobod. Správní orgán se zaměřil toliko na zkoumání toho, zda je stěžovatel členem politické strany nebo jiného uskupení a soud pouze opakoval závěry správního orgánu. Stěžovatel přitom opakovaně poukazoval na to, že se účastnil politické kampaně k podpoře opozičního kandidáta, což vyústilo až v jeho trestní stíhání. Aktuální situace je již zcela nerozhodná. To, že došlo ke změně režimu, bez dalšího neznámá, že budou zastavena vykonstruovaná trestní stíhání. I kdyby obecně fungovaly demokratické struktury víceméně normálně, není vyloučeno, že ve vztahu ke stěžovateli je stále vedeno řízení, které od počátku pravidla spravedlivého procesu nerespektuje.

Správní orgán ani neprovedl vlastní posouzení a výklad pojmu případ hodný zvláštního zřetele ve smyslu § 14 zákona o azylu. Nemohlo pak proběhnout ani správní uvážení, když nebyl učiněn jasný závěr v tom ohledu, kdy by bylo možné takovou formu azylu poskytnout. S ohledem na uvedené skutečnosti navrhuje stěžovatel, aby Nejvyšší správní soud zrušil napadený rozsudek

a věc vrátil soudu k dalšímu řízení, alternativně, aby zrušil i rozhodnutí žalovaného a vrátil věc k dalšímu řízení tomuto správnímu orgánu.

Žalovaný ve **vyjádření** uvedl, že souhlasí se závěry napadeného rozsudku. Stěžovatel měl na území do 23. 6. 2006 povolen dlouhodobý pobyt. O jeho vydání požádala v extradičním řízení Generální prokuratura Ukrajiny dopisem ze dne 14. 3. 2005, k trestnímu stíhání na Ukrajinu pro spáchání trestného činu obchodování s lidmi. V extradičním řízení ministryně spravedlnosti ČR rozhodnutím ze dne 2. 5. 2014 nepovolila vydání cizince k trestnímu stíhání na Ukrajinu. Není v pravomoci správního orgánu posuzovat otázku, zda stěžovatel spáchal trestné činy, pro něž bylo na území ČR vedeno řízení o jeho extradici. Trestní stíhání stěžovatele však na druhou stranu nemá ani v nejmenším politický podtext. Stěžovatel a jeho právní zástupci doložili v průběhu řízení celou řadu dokumentů, nicméně po jejich zhodnocení neměl žalovaný důvod měnit své rozhodnutí o neudělení mezinárodní ochrany. Většina dokumentů se týká extradičního řízení, které však jakkoli nesouvisí s řízením o udělení mezinárodní ochrany. V žádném doloženém dokumentu nebylo uvedeno, že by stěžovatel byl někdy stíhán pro jakýkoli azylově relevantní důvod či by mu takové nebezpečí hrozilo v případě návratu do vlasti. Z použitých informací o zemi původu rozhodně nevyplývá, že by stěžovateli mělo automaticky v případě jeho uvěznění na Ukrajině hrozit mučení nebo nelidské či ponižující zacházení nebo trestání. Stěžovatel neuvedl a žalovaný nezjistil žádné věrohodné informace, z nichž by vyplývalo, že konkrétně jemu takové jednání reálně hrozí a bude mu vystaven. Žalovaný považuje kasační stížnost za nedůvodnou a navrhl ji zamítnout.

Vzhledem k uváděným důvodům a veškerým okolnostem věci Nejvyšší správní soud shledal kasační stížnost přijatelnou a posoudil ji v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.); neshledal přitom vady, jimiž by se musel zabývat i bez návrhu.

Kasační stížnost není důvodná.

Stěžovatel předně namítal neurčitost výrokové části napadeného rozhodnutí. Podle § 68 odst. 1 s. ř. *„rozhodnutí obsahuje výrokovou část, odůvodnění a poučení účastníků.“* Podle odst. 2 stejného paragrafu se ve výrokové části *„uvede řešení otázky, která je předmětem řízení, právní ustanovení, podle nichž bylo rozhodováno, a označení účastníků podle § 27 odst. 1. Účastníci, kteří jsou fyzickými osobami, se označují údaji umožňujícími jejich identifikaci (§ 18 odst. 2); účastníci, kteří jsou právnickými osobami, se označují názvem a sídlem. (...).“* Rozšířený senát Nejvyššího správního soudu v usnesení ze dne 14. 7. 2015, č. j. 8 As 141/2012 - 58, uvedl: *„Je třeba zároveň uvést, že konkrétní podobu výrokové části rozhodnutí, tedy např. její grafické či jiné rozlišení na záhlaví (návětí) a výrok (enunciát), zákon výslovně nestanoví. (...) Často správní orgány (ostatně i soudy, srov. též § 54 odst. 2 s. ř. s. a § 157 odst. 1 o. s. ř.) koncipují výrokovou část ze syntaktického hlediska jako jedinou větu, v jejíž uvozoovací části sdělí označení správního orgánu, účastníků řízení podle § 27 odst. 1 správního řádu a předmět řízení; tato část končí slovy „rozhodl takto“ (případně „vydal toto rozhodnutí“) a dvojtečkou. Po tomto návětí (záhlaví) následuje samotný výrok či výroky rozhodnutí, včetně výroku o nákladech řízení a vedlejších ustanovení. Lze si ovšem představit, že by správní orgán nerozdělil výrok a návětí a všechny náležitosti výrokové části rozhodnutí požadované § 68 odst. 3 správního řádu by byly obsaženy ve výroku. I takový postup správního orgánu, pokud by nebyl na újmu srozumitelnosti rozhodnutí (viz níže), by byl v souladu se zákonem.“* (bod 16) V posuzovaném případě bylo z napadeného rozhodnutí jednoznačně seznatelné, jaký byl předmět řízení, jakým způsobem o něm bylo rozhodnuto a podle jakých právních ustanovení, neboť výrok napadeného rozhodnutí zněl: *„mezinárodní ochrana podle § 12, § 13, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů, (dále jen „zákona o azylu“) se neuděluje.“* Žalovaný pak citoval dotčená ustanovení v rámci odůvodnění napadeného rozhodnutí. Ani neuvedení údaje o místě trvalého pobytu, resp. místa hlášeného pobytu, nezaložilo neurčitost výrokové části, neboť stěžovatel byl náležitě identifikován jménem, datem narození a státní příslušností. Krajský soud tuto námítku

pokračování

zhodnotil v souladu s rozsudkem Nejvyššího správního soudu ze dne 10. 9. 2015, č. j. 7 Azs 166/2015-48, v němž soud uvedl „(...) *stěžovatel nemusel být v rozhodnutí identifikován místem trvalého pobytu, neboť má na území České republiky toliko místo hlášeného pobytu ve smyslu ust. § 77 zákona o azylu. Místo hlášeného pobytu přitom správní řád mezi údaje umožňující identifikaci fyzické osoby výslovně neřadí. Uvedení místa hlášeného pobytu může pochopitelně přispět k individualizaci účastníka řízení, nicméně v opačném případě nelze automaticky shledat správní rozhodnutí nezákonným. Kromě toho je nutno poznamenat, že smyslem citovaných ustanovení je dostatečná identifikace účastníka řízení, tak aby nemoblo dojít k jeho záměně s jinou osobou. Nejedná se tedy o samoučelná pravidla, jejichž nedodržení by automaticky znamenalo nezákonnost správního rozhodnutí. Neuvedení některého z vyjmenovaných identifikačních údajů může mít vliv na zákonnost napadeného rozhodnutí pouze v případě, že reálně brozí záměna účastníka řízení s jinou osobou.“ V tomto rozsudku Nejvyšší správní soud také uvedl: „*Ačkoliv žalovaný ve výrokové části neuvedl kompetenční ustanovení, podle něhož bylo rozhodováno, v řízení nevystaly žádné pochybnosti o tom, že žalovaný byl věcně a místně příslušným správním orgánem pro rozhodování o udělení mezinárodní ochrany. Stěžovatel ostatně ve správním ani v soudním řízení nevyjádřil žádnou pochybnost o tom, že by žalovaný nebyl příslušný k vydání žalobou napadeného rozhodnutí.*“ Tyto závěry lze plně vztáhnout i na nyní posuzovaný případ.*

K námitce, že žalovaný adekvátně nereagoval na vyjádření stěžovatele a krajský soud námitku nevypořádal, Nejvyšší správní soud uvádí, že krajský soud se ve vztahu k této námitce skutečně nejprve zabýval tím, zda žalovaný umožnil stěžovateli seznámit se s podklady řízení. Stěžovatel tuto námitku v žalobě koncipoval jako námitku porušení § 36 odst. 3 s. ř., s tím, že oprávnění účastníka řízení seznámit se s podklady odpovídá povinnost žalovaného náležitě reagovat na vyjádření účastníka v odůvodnění napadeného rozhodnutí. Krajský soud však následně v odůvodnění napadeného rozsudku uvádí, že „*žalovaný (...) vycházel mj. z výpovědi žalobce, z jím doložených materiálů, jakož i z výroční zprávy Freedom House a Zprávy CRS pro Kongres USA, na které poukázal žalobce ve vyjádřeních k podkladům rozhodnutí (...). Soud proto neshledal, že by žalovaný v rámci své rozhodovací činnosti opomněl přiblížit ke skutečnostem uvedeným v podáních žalobce ze dne 13. 5. 2014, resp. ze dne 19. 5. 2014.*“ Krajský soud se tedy vypořádal s otázkou, zda žalovaný „reagoval“ na vyjádření stěžovatele v průběhu správního řízení a postupoval tak v souladu s judikaturou, dle které: „*Rozhodující je, aby vydané rozhodnutí zohledňovalo a řádně se vypořádalo se všemi relevantními vyjádřeními účastníků a návrhy na provedení důkazů učiněnými v průběhu celého správního řízení, se všemi shromážděnými podklady pro vydání rozhodnutí a v úplnosti zachycovalo výsledky dokazování.*“ (srovnej rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 3. 2010, č. j. 1 As 92/2009 - 65).

Stěžovatel vyjádřil také obavy z návratu do vlasti z důvodu probíhajícího ozbrojeného konfliktu. K otázce situace na Ukrajině, která je v kasační stížnosti naznačena, se Nejvyšší správní soud vyjadřoval již několikrát. Lze odkázat například na usnesení ze dne 18. 3. 2015, č. j. 3 Azs 237/2014 – 25, ze dne 14. 5. 2015, č. j. 9 Azs 36/2015 - 36, nebo ze dne 15. 10. 2015, č. j. 9 Azs 211/2015 - 23. V usnesení ze dne 15. 1. 2015, č. j. 7 Azs 265/2014 – 17, k tomu uvedl: „*Na Ukrajině nelze ani dříve, ani v současné době klasifikovat situaci jako „totální konflikt“, neboť probíhající ozbrojený konflikt nedosahuje takové intenzity, že by každý civilista z důvodu své přítomnosti na území Ukrajiny byl vystaven reálnému nebezpečí vážné újmy. Nutno upozornit, že se jedná o konflikt izolovaný pouze na východní části Ukrajiny, přičemž jeho intenzita i v dotčených oblastech výrazně kolísá.*“ Krajský soud se sice vyjádřil pouze k místu, kde probíhá soudní proces a ne k místu, odkud stěžovatel pochází, jak však plyne ze správního spisu, sám stěžovatel přiznal, že na Ukrajině není nikde přihlášen k pobytu, a v případě, že by v rámci trestního stíhání musel na Ukrajině pobývat, lze předpokládat, že to bude právě v místě, kde s ním probíhá trestní řízení, toto město se nenachází na území Doněcké ani Luhanské oblasti. Krajský soud tak posoudil riziko vážné újmy z důvodu probíhajícího konfliktu v souladu s citovanou judikaturou. K námitce hrozby odvodu do armády Nejvyšší správní soud pouze stručně uvádí, že odmítání nástupu k výkonu základní vojenské služby, která je ve státě původu povinná, nelze bez dalšího považovat za důvod pro udělení azylu

podle § 12 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění zákona č. 2/2002 Sb., zvláště není-li takové odmítání spojeno s reálně projeveným politickým přesvědčením nebo náboženstvím; nadto hrozbu odvodem stěžovatel neuváděl ani v žalobě. (srovnej rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 3. 2004, č. j. 5 Azs 4/2004 - 49).

Stěžovatel v kasační stížnosti tvrdil, že žalovaný neprovedl vlastní posouzení a výklad pojmu případ hodný zvláštního zřetele ve smyslu § 14 zákona o azylu a nemohlo pak proběhnout ani správní uvážení. Zdejší soud má za to, že „*azyl z humanitárních důvodů lze udělit pouze v případě hodném zvláštního zřetele. Není na něj právní nárok a posouzení důvodů žadatele je otázkou správního uvážení. Samotné správní rozhodnutí podléhá přezkumu soudu pouze v tom směru, zda nevybočilo z mezí a hledisek stanovených zákonem, zda je v souladu s pravidly logického usuzování a zda premisy takového úsudku byly zjištěny řádným procesním postupem. Za splnění těchto předpokladů není soud oprávněn z týchž skutečností dovozovat jiné nebo přímo opačné závěry*“ (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 1. 2004, č. j. 5 Azs 47/2003 – 48). Žalovaný v žalobou napadeném rozhodnutí uvedl, že se zabýval stěžovatelovou rodinnou, sociální a ekonomickou situací, přihlédl k jeho věku a zdravotnímu stavu a dospěl k závěru, že v jeho případě nejsou důvody hodné zvláštního zřetele pro udělení humanitárního azylu. Krajský soud napadené rozhodnutí přezkoumal řádně a v přiměřeném rozsahu v souladu s judikaturou.

Stěžejní kasační námitkou bylo, že trestní stíhání proti stěžovateli bylo vykonstruováno proto, že se účastnil politické kampaně k podpoře opozičního kandidáta. Azylově relevantním důvodem je tak podle stěžovatele trestní stíhání pro uplatňování politických práv a svobod, přičemž stěžovateli po návratu hrozí také mučení ze strany orgánů veřejné moci.

Podle § 12 písm. a) zákona o azylu se cizinci udělí azyl, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že cizinec je pronásledován za uplatňování politických práv a svobod. Podle § 14a zákona o azylu, doplňková ochrana se udělí cizinci, který nesplňuje důvody pro udělení azylu, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že v jeho případě jsou důvodné obavy, že pokud by byl cizinec vrácen do státu, jehož je státním občanem, nebo v případě, že je osobou bez státního občanství, do státu svého posledního trvalého bydliště, by mu hrozilo skutečné nebezpečí vážné újmy podle odstavce 2 a že nemůže nebo není ochoten z důvodu takového nebezpečí využít ochrany státu, jehož je státním občanem, nebo svého posledního trvalého bydliště. Za vážnou újmu se podle tohoto zákona považuje a) uložení nebo vykonání trestu smrti, b) mučení nebo nelidské či ponižující zacházení nebo trestání žadatele o mezinárodní ochranu, c) vážné ohrožení života nebo lidské důstojnosti z důvodu svévolného násilí v situacích mezinárodního nebo vnitřního ozbrojeného konfliktu, nebo d) pokud by vycestování cizince bylo v rozporu s mezinárodními závazky České republiky.

Z judikatury zdejšího soudu plyne, že „*Hrozba trestního stíhání či již zahájené stíhání může být sama o sobě azylově relevantní, pokud osobě, jež je jí ohrožena, v souvislosti s tím hrozí skutečně zásadní fyzické či psychické útrapy či dokonce smrt již jen z důvodu, že v zemi původu takové následky trestního stíhání pravidelně (tj. ve významné části případů) nastávají, tj. jsou přiměřeně pravděpodobné (§ 12 a § 14a zákona č. 325/1999 Sb., o azylu). Dále tak tomu může být v případech, kdy je z konkrétních skutečností patrné, že u žadatele se okolnosti jeho stíhání či možného stíhání v nežádoucím směru významně a s velmi tíživými důsledky pro sféru jeho základních práv vymykají obvyklým standardům země původu, např. proto, že stíhání je vedeno z účelových politických důvodů či proto, aby zastrašilo, umlčelo či jinak nelegitimně ovlivnilo stíhaného nebo jej připravilo o majetek, případně zničilo jeho společenské postavení, přičemž prostředky k nápravě takto účelového trestního stíhání a na ochranu stíhaného v zemi původu nejsou k dispozici či jsou neúčinné. Azylově relevantním důvodem proto většinou nebudou excesy při vyšetřování, a to zpravidla ani dějí-li se opakovaně, nejsou-li vedeny zlovolným záměrem, či obecně tvrdá praxe orgánů trestní spravedlnosti, nedosahuje-li lidských rozměrů.*“ (rozsudek Nejvyššího správního soudu č. j. 7 Azs 9/2012 - 46 ze dne

pokračování

12. 4. 2012). Ze správního a soudního spisu plyne, že se stěžovatelem probíhalo extradiční řízení z důvodu vedení trestního řízení. Trestní řízení bylo vedeno i s dalšími osobami, a to jako členy organizované zločinecké skupiny, pro podezření ze spáchání trestného činu obchodování s lidmi. Nejvyšší správní soud se již ve své judikatuře opakovaně zabýval případy, kdy se žadatelem o mezinárodní ochranu probíhalo také extradiční řízení.

Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 10. 8. 2010, č. j. 4 Azs 10/2010 – 99, shrnul, že podá-li žadatel o mezinárodní ochranu žádost o udělení mezinárodní ochrany a zároveň probíhá extradiční řízení o jeho vydání, je nutné, aby (1) řízení o udělení mezinárodní ochrany a extradiční řízení probíhala odděleně, aby (2) rozhodnutí o povolení vydání nebylo vydáno dříve, než je pravomocně skončeno řízení o udělení mezinárodní ochrany, (3) a že Ministerstvo vnitra jakožto správní orgán, jenž rozhoduje o žádosti o mezinárodní ochranu, je povinno žádost o udělení mezinárodní ochrany, přestože současně probíhá extradiční řízení, zkoumat nejen z hlediska vnitrostátního práva, ale i z hlediska mezinárodních závazků, jimiž je Česká republika vázána, v souladu s kritérii a požadavky kladenými na uprchlické právo, a to zejména se zásadou *non-refoulement*, přičemž se tohoto závazku nemůže žádným způsobem zprostit.

Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 21. 12. 2005, č. j. 6 Azs 235/2004 – 57, judikoval, že „*není povinností žadatele o azyl, aby pronásledování své osoby prokazoval jinými důkazními prostředky než vlastní věrohodnou výpovědí. Je naopak povinností správního orgánu, aby v pochybnostech sbírá a předkládá všechny dostupné důkazy, které věrohodnost výpovědi žadatele o azyl vyvracejí či zpochybňují.*“ Z metodického pokynu k extradiční a mezinárodní ochraně uprchlíků Vysokého komisaře OSN pro uprchlíky (UNHCR), Sekce politiky ochrany a právního poradenství, Divize služeb mezinárodní ochrany, duben 2008, bodu 63, (dostupný z: www.unhcr-centraleurope.org) mimo jiné plyne, že azylové úřady musejí přihlídnout ke všem relevantním skutečnostem, včetně extradiční žádosti a veškerým souvisejícím informacím, které mohou mít vliv na žádost o azyl. (srovnej rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 15. 5. 2013, č. j. 3 Azs 56/2012 - 81).

Nejvyšší správní soud považuje za významné, že krajský soud, stejně tak jako žalovaný, se zabýval trestním stíháním stěžovatele nejprve právě z hlediska, zda se jedná o trestní stíhání pro uplatňování politických práv a svobod. Dospěl k závěru, že tomu tak není a ztotožnil se tak se žalovaným, že u stěžovatele nejsou důvody pro udělení azylu podle § 12 zákona o azylu. Nejvyšší správní soud má za to, že krajský soud postupoval při přezkumu napadeného rozhodnutí v souladu s citovanou judikaturou. Není pochyb, že obchodování s lidmi není trestný čin politického charakteru, to ostatně v případě stěžovatele konstatoval Nejvyšší správní soud již v rozsudku ze dne 31. 3. 2011, č. j. 4 Azs 60/2007-136. Krajský soud se dále zabýval, zda by mohlo být trestní stíhání vykonstruováno, a to z důvodu tvrzené účasti na politické kampani. S ohledem na skutečnosti zjištěné ze správního spisu dospěl k závěru, že se o vykonstruované stíhání nejedná. Trestní řízení se stěžovatelem bylo zahájeno dne 13. 1. 2004, tedy dříve než stěžovatel začal vykonávat tvrzenou politicky motivovanou činnost. Stěžovatel byl zadržen dne 3. 2. 2005, žádost o mezinárodní ochranu podal dne 19. 1. 2006 a svůj azylový příběh v průběhu řízení neustále stupňoval a gradoval. Ještě v rámci extradičního řízení v roce 2005 uvedl, že má za to, že trestní stíhání je vyústěním jeho odporu proti placení výpalného. Stěžovatel měl zasílat finanční prostředky (na podporu opozice) na Ukrajinu od října 2004, měl přitom pouze pomáhat, následně tvrdil, že tuto činnost vyvíjel už v roce 2003 a byl organizátorem. Krajský soud posoudil jako krajně nepravděpodobné a stěží uvěřitelné, že by ukrajinské orgány na základě činnosti, které se stěžovatel intenzivně začal věnovat až v létě 2004 a která měla spočívat v obcházení ukrajinských občanů na stavbách v České republice a přesvědčování, koho mají volit, již 13. 1. 2004 vydaly příkaz k zadržení a dopravení k soudu. Osobami, které mu měly vyhrožovat, byl podle jeho tvrzení kontaktován až v průběhu roku 2004, tedy až po zahájení trestního stíhání. Krajský soud přitom, na rozdíl od žalovaného,

správně konstatoval, že i extradiční část správního spisu obsahuje skutečnosti podstatné pro azylové řízení, komparací dokumentů však neshledal, že by tyto doklady odůvodňovaly obavu z politicky motivovaného trestního stíhání.

Nejvyšší správní soud proto uzavírá, že krajský soud posoudil jednak skutečnosti, které plynuly z extradičního řízení, jednak výpovědi stěžovatele, přičemž nepovažoval jeho tvrzení za věrohodné a neshledal politickou motivovanost trestního stíhání. Na závěr se také podrobně zabýval informacemi o zemi původu a otázkou hrozby vážné újmy z důvodu probíhajícího trestního stíhání. Krajský soud se zabýval zprávami, na které poukazoval žalobce a uvedl, že nelze pominout negativní poznatky z oblasti dodržování zásad spravedlivého procesu ze strany ukrajinských soudů a orgánů v průběhu přípravného řízení, jedná se však o excesy. Následně posuzoval konkrétní okolnosti případu a dospěl k závěru, že stěžovateli nehrozí mučení za účelem dosažení přiznání, ani zde není žádný relevantní důvod očekávat, že soudní řízení bude vedeno v rozporu se zásadami spravedlivého procesu, vypořádal se přitom i s tvrzenou skutečností, že obhájci stěžovatele nebylo umožněno seznámit se se spisovým materiálem. Krajský soud ve shodě s žalovaným nezjistil hrozbu vážné újmy v případě návratu na Ukrajinu, a Nejvyšší správní soud uzavírá, že postupoval v souladu s výše citovanou judikaturou, když podrobně posuzoval konkrétní okolnosti případu ve vztahu k tvrzené hrozbě vážné újmy.

S ohledem na výše uvedené a skutečnost, že v řízení o kasační stížnosti nevyšly najevo žádné vady, k nimž je nutno přihlížet z úřední povinnosti (§ 109 odst. 4 s. ř. s.), Nejvyšší správní soud zamítl kasační stížnost podle § 110 odst. 1 in fine s. ř. s. jako nedůvodnou.

Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o § 60 odst. 3 s. ř. s., ve spojení s § 120 s. ř. s., podle nichž žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, byla-li kasační stížnost odmítnuta.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 5. listopadu 2015

JUDr. Petr Průcha
předseda senátu